

Nr 399

Av herr **Ståhl**, *angående viss ändring av § 16 sjukkas-*
lagen.

Sedan bestämmelserna i samband med den allmänna sjukförsäkringen nu varit i kraft så länge, att de hunnit praktiskt prövas, har det befunnits att åtskilliga av dem är i starkt behov av revision och ändring.

Detta torde främst gälla föreskrifterna angående ersättning för resor, vilka särskilt för folket på den avlägsna landsbygden visat sig i många fall orimliga eller omöjliga att tillämpa på ett skäligt sätt. Detta gäller i vissa fall nu utgående ersättningar för sjukresor med egen bil, det gäller likaså föreskrifterna om tillvägagångssättet för utgående av avsedda reseersättningar vid hänvisning till läkare på lasarett av exempelvis annan lasarettsläkare utan att återresa skett till hemorten för erhållande av remiss från tjänsteläkaren, det gäller framför allt tillämpningen av bestämmelsen i sjukkasselagens § 16 om »billigaste, vanligen förekommande färd-sätt», som för människor å den avlägset liggande landsbygden vållar mycket stora svårigheter och allvarliga olägenheter.

Hittills tillämpad praxis innebär, att ersättning utbetalas praktiskt taget enbart för resa med tåg eller buss, däremot icke med taxibil även då färd med sådan inbesparar en, två eller understundom tre dagar. Övernattning måste då ske, vilket sannerligen icke är i lagen stadgat »vanligen förekommande färd-sätt». En rad exempel kan anföras på denna byråkratiska men föga förnuftiga och rimliga tillämpning av bestämmelsen. I Svensk Sjukkassetidning har redogjorts för fall, bl. a. ett i Jämtland, om en person i Bruksvallarna som för föreskriven kontroll vid centraldispensären i Östersund måst anlita taxibil för en mindre del av resan, 22 av 212 km. Denna begäran avsågs. Vid överklagandet hos riks-försäkringsanstalten påvisades, att vederbörande tack vare den korta bilresan kunnat tillryggalägga resan på en dag, medan den i annat fall skulle ha tagit tre dagar. Före sjukkassereformens genomförande hade dylik ersättning utbetalats. Även nu tillstyrkte lokalsjukkassan. Men centralsjukkassan avstyrkte och riks-försäkringsanstalten sade nej. Detta nej fastställdes av Kungl. Maj:t genom beslut den 2 november 1956.

Vid ett annat tillfälle var det fråga om en lärarinna, som utskrivits från lasarettet. Vid återresan till hemorten hade hon åkt tåg och buss en viss del av sträckan. Den återstående delen, som var den kortaste, dock 31 km, hade hon använt sig av taxibil. Resan hade företagits en måndag.

Om hon skulle ha anlitat buss även den sista sträckan av hemresan, hade hon måst övernatta. Någon buss gick nämligen icke förrän på tisdagen kl. 14.30. Eftersom hon skulle börja sin tjänstgöring redan kl. 8.30 denna dag, hade hon om hon övernattat därjämte blivit nödsakad att utebli från sitt arbete en hel dag. Trots att ett begagnande av buss i stället för taxi i detta fall uppenbarligen skulle ha varit förenat med betydande olägenheter för vederbörande, fastställde Rfa kassans beslut att utge ersättning för bilkostnaden allenast med belopp, motsvarande kostnad för buss.

I ett yttrande över här ifrågavarande bestämmelser framhåller Brunsjogs allmänna sjukkasse i Värmland, att övernattning både en och två nätter absolut inte är det vanliga färd sättet, då tåg- och busskommunikationer inte passar så, att resan kan göras på en dag. I sådana fall måste den sjuke anlita taxibil för en viss del av färden, t. ex. från järnvägsstationen till hemmet, om sista bussen för dagen redan gått. Det kan, uttalar denna sjukkasse, icke vara rimligt, att landsbygdsbor i detta predikament själva skall tvingas betala sin resa utöver de extra svårigheter av annat slag, som sjukdom ofta vållar folket i glesbygderna.

Självfallet är avsikten med den hittills mycket restriktiva tillämpningen av § 16, att kostnaderna skall hållas nere i möjligaste mån och att försiktighet med allmänna medel måste iakttagas. Denna i och för sig erkännansvärda önskan får dock icke leda till för landsbygdens befolkning orimliga och betungande konsekvenser. Därutöver må framhållas, att dessa kostnader sällan rör sig om några dyrare resor eller större belopp. Landsbygdens folk är av gammal vana i regel sparsamma och begär ingen annan ersättning än för rimliga kostnader.

Irritationen och missnöjet med nuvarande bestämmelse och dess tillämpning är emellertid redan nu stor och därtill i växande, vilket också utgör ett skäl för översyn och ändring av här ifrågavarande bestämmelser.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära sådan ändring snarast möjligt av tillämpningen av sjukkasselagens § 16, att ersättning för havda kostnader vid resor kan beredas även på den mest avlägsna landsbygden boende.

Stockholm den 26 januari 1957

Manne Ståhl